

Val av glukossänkande läkemedel

Val av glukossänkande läkemedel i olika situationer.

Metformin är förstahandsval och utgör behandling om kontraindikation inte föreligger.

Typ 2 diabetes och samtidigt:	Lämpligt läkemedelsval som tillägg eller alternativ till metformin	Läkemedel som kan övervägas	Tveksamt/olämpligt	Kommentar
Symtomgivande hyperglykemi	Insulin			Omprövas när stabil, god glykemisk kontroll uppnåtts
Manifest kardiovaskulär sjukdom	empagliflozin kanagliflozin liraglutid	pioglitazin DPP4-hämmare insulin		Empagliflozin, kanagliflozin och liraglutid har i studier visat kardiovaskulär fördel över placebo. För pioglitazon visades detta i ett sekundärt mått varför resultatet ska tolkas med försiktighet. Obs! pioglitazon är kontraindicerat vid hjärtsvikt.
Hjärtsvikt	empagliflozin kanagliflozin	Samtliga läkemedelsgrupper, med undantag för pioglitazon och saxagliptin.	Pioglitazon Saxagliptin	Diuretisk effekt gemensam för klassen SGLT-2-hämmare. Vid behandling med SGLT-2-hämmare, försiktighet hos patient med risk för fotgangrän.
Bristande insulinproduktion med ogynnsam viktnedgång och höga p-gukosvärden				Över väg annan diagnos (typ 1, pankreasinsufficiens av annat skäl), Kontroll av stimulerad C-peptid kan ge vägledning. Vid katabola tillstånd bör insulin användas som basbehandling.
Uttalad fetma	GLP-1-analog SGLT-2-hämmare akarbos	DPP-4-hämmare	Insulin SU Meglitinider Pioglitazon	

Typ 2 diabetes och samtidigt:	Lämpligt läkemedelsval som tillägg eller alternativ till metformin	Läkemedel som kan övervägas	Tveksamt/olämpligt	Kommentar
Oproportionerligt höga doser insulin i förhållande till BMI	pioglitazon	DPP-4-hämmare GLP-1-RA		Pioglitazon lämpligt för patienter med insulinresistens utan fetma om inga kontraindikationer finns för detta preparat.
Behov av att ta särskild hänsyn till risk för hypoglykemi	Samtliga utom insulin, SU och meglitinider		Insulin SU Meglitinider	
Nedsatt njurfunktion (GFR < 60 ml/min) Observera att metformin är kontraindicerat vid GFR < 30 ml/min	DPP-4-hämmare Insulin	Meglitinider Pioglitazon	Övriga	Försiktighet med pioglitazon vid gravt nedsatt njurfunktion på grund av risk för vätskeRetention och hjärtsvikt.
Steroidbehandling i dos som påverkar blodsockret	Insulin			Används vid symtomgivande hyperglykemi när dosökning av ordinerad glukossänkare är otillräcklig.
Behandling med antipsykotiska läkemedel	Läkemedel med viktreducerande eller viktneutrala egenskaper		SU	Antipsykotiska läkemedel ensamt, i synnerhet om det är kombinerat med ohälsosamma levnadsvanor, kan medföra en ogynnsam metabol situation. Viktneutrala eller viktreducerande läkemedel är att föredra. Veckoberedning av GLP-1-analog kan ge ökad följsamhet till behandling.

Källa: Läkemedelsverket – Behandlingsrekommendationer vid diabetes typ 2.